

Πόντ. Στερελλ. (Ἀκχρν. Περίστ. κ.ά.)—Ν. Πολίτ. Παρ. 2, 1315—Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιουλές Θράκ. (Αἰν.) γκιολές Ἡπ. Θεσσ. (Καρδίττ.) γκιουρλές Προπ. (Ἀρτάκ.) γιουρλές Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ.) κιουλές Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πόντ. (Τραπ.) κιουλές Ἡ, Πόντ. (Τραπ.) Πληθ. γκιουλέδια Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gülle* = σφαῖρα, ὀβίς τηλεβόλου.

1) Ὅβις τηλεβόλου ἐνθ' ἄν.: *Mi pñri ñnas gkioulés kata-kefala Sterell.* (Περίστ.) || Ἄσμ.

*Πέφτουν τὰ τόπια σὰ βροχή, γκιουλέδισ σὰ χαλάζι
κι αὐτὰ τὰ λειανοντούφικα σὰν τὴν ψιλὴ βροχούλα*
Μακεδ. (Γρεβεν.) β) Λίθος σφαιρικός Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) Προπ. (Ἀρτάκ.)—Ν. Πολίτ. ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκιουλές* καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Κρήτ. (Ρέθυμν.) Πελοπν. (Ἀργ. Τρίπ.) Στερελλ. (Λαμ.)

γκιουλές ὁ, (II) ἐνιαχ. γιουλές Πελοπν. (Μάν.) κιουλέςιν Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *güleş* = πάλη, ἀγών.

1) Ἡ πάλη Λυκ. (Λιβύσσ. κ.ά.) 2) Ἡ ἰδιοτροπία Πελοπν. (Μάν.): *Κάνεις καὶ σὺ τὸ γιουλέζον, παλληκαρούρι!*
Νὰ δὲ φάῃς καὶ μὴ κἀνῃς τὸ γιουλέζον (πβ. *μοῦ κἀνεις καὶ τὰ νάζια-τὰ τσαλιμάκια σου*, μεταφ. ἐκ τῶν ἀκκισμῶν, τῆς πάλης).

γκιούλι τό, (I) Ἡπ. Καππ. (Ἀραβάν. κ.ά.) γκούλι Καππ. (Δίλ.) γκιούλ' Καππ. (Ἀραβάν.) γκιούλ' Μακεδ. (Δεσκάτ.) γκιουλγκιούλι ἐνιαχ. κιούλι Καππ. (Ἀνακ.)—Χ. Παλαισ., Θάνατ. Εἰρην., 24.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gul* = ρόδον.

1) Ρόδον, τριαντάφυλλον Ἡπ. Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Δίλ. κ.ά.)—Χ. Παλαισ., ἐνθ' ἄν.: *Ἐπ' κε ἐργὸ φθέρῃα, τὸ ἕνα παρὶ καὶ τὸ ἄλλο κορίτθ'.* *Τὸ ἕνα γελᾷ, πέφτουν γκιούλια, τὸ ἄλλο κλαίγ'.* *πέφτουν τζεβαῖρια* (ἔκαμε δύο παιδιὰ, τὸ ἕνα ἀγόρι, τὸ ἄλλο κορίτσι· τὸ ἕνα γελᾷ, πέφτουν τριαντάφυλλα, τὸ ἄλλο κλαίει, πέφτουν μαργαριτάρια) Ἀραβάν. || Ἄσμ.

Ἄς πέσουν τ' ἄνθια ἀπάνω σου, τὰ γκιούλια 'ς σὴν κορφή σου

Καππ.

*Ἦ τὴ μέσην ἀπ' τὴ θάλασσαν ἔχω φ' τεμένα γκιούλια
κι ἂν τὰ διαβῇς, ἀγάπη μου, μὴ μοῦ τὰ κόφῃς οὐλα*
ἀγν. τόπ. || Ποίημ.

Κ' ἐπέθανεν ἡ Εἰρηνοῦ

ὁ ἄγγελος τοῦ οὐρανοῦ,

τὸ μυρισμένο κιούλι

Χ. Παλαισ., ἐνθ' ἄν. Συνών. *τριαντάφυλλο.*

2) Ὁραιότης, φιλαρέσκεια, Μακεδ. (Δεσκάτ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γκιούλι* Εὐβ. (Γραμπ.) *Γκιούλη* Εὐβ. (Κάρυστ.), ὡς ὄν. κύρ. *Γκιουλιά* Καππ. (Ἀνακ.) καὶ ὡς ἐπών. *Γκιουλῆς* Βιθυν. (Κουβούκλ.)

γκιούλι τό, (II) Θράκ. (Περίστασ.) Πελοπν. (Γαργαλ. Καλάβρυτ. Κερπιν. Μελιγαλ. Φιγάλ.) Τσακων.

Ἄγν. ἐτυμολ. Κατὰ τὸν Μ. Δέφνερ ὁ τύπ. *γκιούλι* παράγεται ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλληνικοῦ *τύλος*. Βλ. Λεξ. Μ. Δέφνερ εἰς λ. *γκιούλι*.

Δέσμη σπάγγου 5-6 μέτρων Πελοπν. (Γαργαλ. Καλάβρυτ. Κερπιν. Μελιγαλ. Φιγάλ.) Τσακων.: *Νό μου ἕνα γκιούλι σπάγγο νὰ ράψω τὸ σαμάρι τῆς βασταγούρας* (νό μου = δός

μου, βασταγούρα = θήλεια ὄνος) Γαργαλ. β) Εἶδος ψευδο-χρύσου κλωστής Θράκ. (Περίστασ.)

γκιούλ-μπαχτσές ὁ, Μακεδ. γκιουλ-μπαχτσές Ἡπ. Λεξ. Μπριγκ. *γιουλ-μπαχτσές* Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Ἡπ. (Ἰωάνν.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. γκιόλ-μπαχτσές Μακεδ. (Γαλατ. Κηπουρ.) *γιουλ-μπαχτσές* Θράκ. (Αἰν.) *κιούλ-μπαχτσές* Μακεδ. *κιούλ-μπαχτσές* Θράκ. γκιούλ-μπαξές Ἡπ. Μακεδ. (Πεντάπολ.) Προπ. (Μαρμαρ.) Τῆλ. *γιουλ-μπαξές* Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Κρήτ. (Νεάπ.) Σάμ. γκιούλ-μπαξές Προπ. (Μαρμαρ.) *γιούρ-μπαξές* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γιούλ-μπαχτσές* Μακεδ. (Φυτ.) *γιουλμπαξομπαξές* Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *güll-bahçe* = κήπος. Ὁ τύπ. *güll-bahçe* δι' ἀναδιπλ. τοῦ θέμ. ἴσως δι' οἰκονομίαν τοῦ στίχου.

Κήπος ρόδων, ἀνθόκηπος, ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Πέντι μῆνις γκιζιροῦσα μέσ' 'ς τοῦ κιούλ-μπαχτσέ
Μακεδ.

*Σέβηκα σὲ περιβόλι μέσ' σὲ γιουλ-μπαχτσέ,
βρίσκω κόρη πὺν κοιμᾶται μέσ' 'ς τ' τραδαφυλλίε*
Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Τὰ μάτια σου 'ναι γκιούλ-μπαξές, τὰ φρούδια σου γατάνι
Τῆλ.

*Κεῖνος πὺν σέρνει τὸ χορὸ νὰ τότε πῶ τραγούδι,
πὺν εἶναι τὸ κορμάκι του τοῦ γκιούλ-μπαξέ λουλούδι*
Προπ. (Μαρμαρ.)

*Φέρνει γυαλένιο μαστραπὰ καὶ φιοφιορὶ κουμάρι,
'ς τὸν γκιούλ-μπαξέν εὐρέθηκε, κρύο νερὸ νὰ πάρη*
αὐτόθ.

Θὰ γένω γιουλ-μπαξοβές, νὰ βῇς νὰ σιργιανίσης
Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

γκιουλσάτος ἐπίθ. Μακεδ. (Βόιον)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκιούλσουγιου*, ὅπου καὶ τύπ. *γκιούλσι*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-άτος*.
Ροδόχρους.

γκιούλσουγιου τό, Θράκ. (Ἀδριανούπ.) γκιούλσου Θεσσ. γκιόλσου Θράκ. γκιούλσει Προπ. (Μαρμαρ.) γκιούλσο Μακεδ. (Βογατσ.) γιούλτσους Θεσσ. (Καλαμπάκ.) γκιούλσι Ἀθῆν. Ἡπ.—Λεξ. Μπριγκ. γκιούλσ' Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) γκιουλέςι Ἡπ. (Πάργ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gulsuyu* = ροδόενον.

1) Ἀπόσταγμα ρόδων, ροδόσταγμα ἐνθ' ἄν.: Φρ. *Νὰ ξεπλένης τὸ στόμα σου μὲ γκιούλσι κ' ὕστερα ν' ἀναγορεύῃς τ' ὄνομά μου* (ἐπὶ κηκολόγου) Ἡπ. || Ἄσμ.

Ἀνάμεσα 'ς τὰ στήθια σου τρέχει μιὰ βρυσσοπούλα
γκιούλσι καὶ νεραντζόνερο, χρυσῇ μου περδικούλα
Ἡπ.

*Ἐσὺ κοιμᾶσαι 'ς τὸ θρονὶ κ' ἐγὼ 'ς ἀρὸν κλαδάκι,
ἐσὺ πίνεις τὸ γκιόλσου κ' ἐγὼ νερὸ ἀπ' τὴς μπάρες*
(μπάρα = τέλμα) Θράκ.

*Τὸ γιασεμί 'ς τὴν πόρτα μου θέλω νὰ τὸ φυτέψω,
νὰ δὲ ποτίσω γκιούλσει, ἴσως καὶ τὸ κερδέψω*
Προπ. (Μαρμαρ.)

Τ' ἀγορευοῦδ' τοῦ μικροῦ | ζάχαρη ποντίστι του
κι γκιουλσούγιου ραντίστι του

(ἐκ βρυκαλ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Συνών. *ροδόενον*, *ροδόσταγμα*, *τριαντάφυλλόνερο*. β) Ἀπό-